

Monumentnummer*: 521227

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82655/130

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Tilburg		Tilburg		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Willem II Straat	47			5038 BD	Tilburg		
Willem II-straat	49			5038 BD	Tilburg		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Tilburg	M				9985		

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig HERENHUIS in Eclectische stijl, gebouwd rond 1872 door de welgestelde fabrikant Adriaan Pieter Ledeboer (1828-1898). Vanaf 1879 was het het woonhuis van de Tilburgse fabrikant Vincent Bogaers (1838-1901). Het huis maakt onderdeel uit van de Willem II straat, die vanaf 1870 is ontwikkeld na de aanleg van de spoorlijn door de stad. De fabrikant had zijn fabriek aan de achterliggende Telefoonstraat. Later wordt het huis kantoor van de Kamer van Koophandel. Aan de achterkant wordt hiervoor de serre vergroot en de veranda gesloten en voorzien van een tweede bouwlaag. Al voor 1900 was op de noordwestkant van het perceel een kantoorvleugel gebouwd. In 1996 wordt het huis ingericht voor het bestuur, directie en administratie van de Tilburgse Kunststichting. Achter in de tuin wordt dan het Theater De Vorst gebouwd. Aan de zuidkant op het perceel wordt het via een lange gang met een afzonderlijke ingang aan de Girostraat met elkaar verbonden.

De uitbreidingen van na 1960 vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het huis heeft twee bouwlagen met een zolderverdieping. De onderste is het souterrain. Het wordt gedekt door een schilddak met verdiept binnenplat. De buitenste schilden zijn voorzien van leien en de binnenste van rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen. De symmetrische voor- of oostgevel is zeven traveeën breed. De middelste drie zijn risalerend. Ze worden in het dak bekroond door een tympaan met rondvenster. De muuropeningen van de gevel zijn getoogd, behalve in het souterrain, die zijn rechtgesloten. De ingangstravee, in het midden, heeft een portiek met een hardstenen frontale trap. De dubbele voordeur met bovenlicht heeft smeedijzeren roosters. Hierboven een balkon, rustend op twee voluutvormige consoles. Het balkon is bereikbaar via dubbele deuren met een bovenlicht. De andere traveeën, die identiek aan elkaar zijn, bevatten op de tweede en derde bouwlaag tweedelige schuifvensters. Het souterrain heeft voor de vensters diagonaal geplaatst fijnmazig traliewerk. In beide zijgevels bevindt zich een eenvoudige dienstingang met erboven in het trappenhuis een rondvenster met een geometrische roedenverdeling. Aan de straatkant hebben de zijgevels vijfzijdige erkers waarin getoogde schuifvensters. De rechtse, die zich uitstrekt over twee bouwlagen, wordt gedekt door een leien schilddak. De linkse telt één bouwlaag op de bel-etage en heeft een balkon. Geheel westelijk in de rechterzijgevel bevindt zich nog een tweede erker, ook deze heeft getoogde vensters maar is driezijdig. Het bakstenen huis is geheel gepleisterd en witgeschilderd. Het heeft rondom een kroonlijst en fries met gesneden gootklossen. De voorgevel heeft bovendien hoekpilasters en een bewerkt fries met een tandlijst en tien stenen consoles voorzien van een leuuenkop. Het stucwerk wordt in de pui van de bel-etage en in de hoekpilasters afgewisseld door imitatie blokpleisterwerk, een hardstenen cordonlijst en basement met plint. De muuropeningen in de voorgevel en voorste erkers hebben geprofileerde studlijsten. Op de bel-etage zijn ze voorzien van een kuifbekroning en op de bovenste bouwlaag door een kroonlijst rustend op consoles. De achtergevel, voorzien van getoogde vensters, heeft tussen de driezijdige erker van de serre en de oorspronkelijke veranda een trap van de bel-etage naar de tuin met een segmentvormige plattegrond. Bij de uitbreiding is de balustrade van de veranda bewaard gebleven.

Het interieur van het huis bevat op de bel-etage een vierkante centrale hal met een vide en omloop op de bovenste bouwlaag aangestraald door een achzijdige lantaarn bovenop het verdiepte binnenplat in het dak. Aansluitend bevinden zich rondom de hoofdvertrekken van het huis, met zowel in het linker- als in het rechterdeel een eigen trappenhuis achter dubbele glasdeuren met zij- en bovenlichten. Beide trappenhuisen hebben houten bordestappen met binnenkeepbomen en kuipstukken rond het schalmgat. Links voorzien van leuning met gedraaide houten balusters en een achzijdige trappaal en rechts met opengewerkte gietijzeren balusters met palmet en Franse lelie en een gedraaide trappaal. De trappen naar het souterrain zijn gedeeltelijk van hout en marmer. Voor de hal een vestibule waarin een kleine trap van vier treden.

De hoofdvertrekken hebben bewerkte stucplafonds met lijst- en sierranden. In de linkerachterkamer met jachtmotieven onder andere van reeën-, zwijnen-, vossen- en hondenkoppen en in de rechtervoorkamer met vrouwenkopmedaillons. Raam- en deurkozijnen voorzien van architraven. In de deuren meerdere bossingpanelen. De hal heeft naar vier zijden portes-brisées. Naar de vestibule voorzien van glasdeuren met een bovenlicht en naar de trappenhuisen bovendien met zijlichten. De vloerconstructie van de bel-etage bestaat uit ijzeren I-profielen waartussen gewelven zijn gemetseld. De afwerking in hal, vestibule en gangen is van geaderd wit marmer. In de kamers houten vloeren. Twee van de drie achterkamers hebben een eikenhouten parketvloer en lambrizing. De andere bouwlagen hebben houten vloeren. De keukenvloer in het souterrain bestaat uit vierkleurige cementtegels met een middenvlak en rand van een repeterend patroon.

Waardering

Het herenhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de aanleg van nieuwe stedenbouwkundige structuren in het kader van de bloei van de industriestad; het is van belang voor de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

typologische ontwikkeling van de fabrikantenwoning. Architectuurhistorisch is het waardevol vanwege de stijl, de ornamentiek en het materiaalgebruik. Het gebouw heeft ensemblewaarde als onderdeel van een groter geheel, dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig van nationaal belang is. Het gebouw is belangrijk vanwege de gaafheid van het ex- en interieur, en in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis